

รายการอ้างอิง

กวี วงศ์พัฒน์. ภาวะผู้นำ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์บีเค อินเตอร์พริ้นท์ , 2545.

กาญจนา แก้วเทพ. ความเรียงว่าด้วยสตรีกับสื่อมวลชน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2543.

กาญจนา แก้วเทพ. แม่และเมีย ภาพอภิมหาอมตะนิรันดร์กาลในสื่อมวลชนไทย. ศิลปวัฒนธรรม. 12 (มีนาคม 2534).

ขวัญดาว ลือเปี่ยม. แนวคิดในการพัฒนาและศักยภาพของสตรี : ศึกษาเฉพาะสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลในภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2545.

ขวัญใจ เอมใจ. แผ่นดินหัวใจ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์พิมพ์คำ, 2546.

คณะกรรมการวางแผนพัฒนาสตรีระยะยาว. แผนพัฒนาสตรีระยะยาว (พ.ศ.2525-2544). กรุงเทพมหานคร : สภาสตรีแห่งชาติในพระบรมราชินูปถัมภ์, 2526.

คณะกรรมการเฉพาะด้านจัดทำแผนหลักงานสตรี คณะกรรมส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ. นโยบายและแผนงานหลักสตรีระยะยาว (พ.ศ.2535-2554). กรุงเทพมหานคร : สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี, 2537.

จงจิต อนันต์คูศรี. มโนทัศน์สตรีนิยมในนวนิยายของซีโมน เดอ โบวัวร์, ซิลเวีย พลาธ . ปริกิตทะเลาะชิวเกออร์ และศิเรมอร อุดนหุป. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, ภาควิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

ฉันทนา ไชยชิต. ลักษณะความประพฤติกของตัวละครเอกฝ่ายหญิงในนวนิยายที่มีแก่นเรื่องสะท้อนชีวิตแบบอเมริกันในช่วงปี ค.ศ.1920 ถึง ค.ศ.1929. ทุนวิจัยรัชดาภิเษกสมโภช, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

ตรีศิลป์ บุญขจร. พัฒนาการนวนิยายไทย พ.ศ. 2475-2500 : การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างนวนิยายไทยกับสังคม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.

นันทพร ศานติเกษม. ดอกไม้ในป่าหนาว .กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์อรุณ, 2547.

นันทพร ศานติเกษม. สัมภาษณ์ 22 มีนาคม 2549.

นิษฐา จันทปัญญาศิลป์. พฤติกรรมจริยธรรมของตัวละครเอกชาวจีนในนวนิยายไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

บัวแพน นันทวิสัย. "เนื่องในวันที่ 8 มีนาคม วันสตรีสากล ภาพสะท้อนของผู้หญิงที่เปลี่ยนไป" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์. ฉบับวันที่ 9 มีนาคม 2523.

ปาริฉัตร ศาลิคุปต์. เสราดาร์ล. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์อรุณ, 2548.

ปาริฉัตร ศาลิคุปต์. สัมภาษณ์ 24 มีนาคม 2549.

ประทุมพร วัชรเสถียร. อยู่เย็น...เป็นสุข. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เพื่อนดี, 2546.

ปรียาภรณ์ หนูสนั่น. การสะท้อนปัญหาสังคมชนบทในนวนิยายไทย (2519-2529). วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, ภาควิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

ปฟ้าณี รัฐวิวัฒนา. การพัฒนาเด็ก เยาวชน และสตรี. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2535.

แผนพัฒนาสตรีระยะ 5 ปี (พ.ศ.2525-2529). กรุงเทพมหานคร, 2524.

ภัสสร ลิมานนท์. บทบาทเพศ สถานภาพสตรี กับการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิทยา
ลัยประชากรศาสตร์, 2544.

มยุรา พรหมอ้วน. แนวคิดเกี่ยวกับสตรีในนวนิยายของนันทนา วีระชน ช่วงปี พ.ศ.2517-2528.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, สาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2542.

วาสนา บุญสม. บทบาทผู้หญิงในนวนิยายและเรื่องสั้นของหลวงวิจิตรวาทการ : การศึกษาเชิงวิ
เคราะห์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

วินิตา บำรุงไทย. ศาสตร์และศิลป์แห่งนวนิยาย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สุวีริยาสาส์น,
2544.

วินิตา ดิถียนต์. มณีรั้ว. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เพื่อนดี, 2544.

ศิริรัตน์ ทวีเลิศนิธิ. การศึกษาเปรียบเทียบวรรณกรรมสตรีของเยอรมันกับไทย. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.

สุธีรา ทอมสัน และเมทินี พงษ์เวช. ผู้หญิงไทย : สถานภาพและบทบาทที่เปลี่ยนแปลง. กรุงเทพ
มหานคร : สถาบันวิจัยบทบาทหญิงชายและการพัฒนา, 2538.

อนงค์วรรณ เทพสุทิน. ทัศนคติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต่อแนวคิดสตรีนิยม. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชารัฐศาสตร์ ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประ
ศาสนศาสตร์, 2545.

ภาคผนวก

ประเทศไทยมีนโยบายแห่งรัฐและแผนพัฒนาสตรี สามารถจำแนกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. แผนพัฒนาสตรีที่ระบุในแต่ละช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
2. แผนพัฒนาสตรีระยะยาว

โดยในแต่ละแผนมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. แผนพัฒนาสตรีที่ระบุในแต่ละช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

โดยแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 มีการระบุว่าสตรีเป็นกลุ่มเป้าหมายพิเศษในการพัฒนาสังคม จึงเป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่โดดเด่นในด้านการพัฒนาสตรี ในแผนพัฒนาสตรีระยะ 5 ปี ซึ่งได้พัฒนามาจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 มีรายละเอียดดังนี้

แผนพัฒนาสตรีระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2525-2529)

ปัญหาโดยส่วนรวม

1. สตรียังได้รับผลตอบแทนทางเศรษฐกิจต่ำ ซึ่งเนื่องมาจากค่านิยมในสังคมที่ยกย่องผู้ชาย นายจ้างมักจะเห็นว่า ผู้ชายทำงานได้มากกว่าและดีกว่าสตรี
2. สตรียังด้อยในการศึกษาและมีมือในการทำงาน แม้ว่าระบบการศึกษาจะเปิดโอกาสให้สิทธิเท่ากันทั้งสองเพศ แต่เจตคติของสังคมและครอบครัวก็ยังให้โอกาสบุตรชายมากกว่าบุตรหญิง
3. การให้บริการด้านสุขภาพอนามัย ที่รัฐให้แก่มารดาและเด็กยังไม่ทั่วถึงและเพียงพอต่อความต้องการ
4. สตรีส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ทางด้านสุขศึกษาและโภชนาการ
5. สตรียังมีบทบาทในการส่งเสริมและมีส่วนร่วมในเรื่องศิลปวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีน้อย

6. ขาดหน่วยราชการที่เป็นองค์กรประสานงานที่ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานเกี่ยวกับสตรี

นโยบายและแนวทางในการพัฒนาสตรี

1. รัฐจะเร่งรัดปรับปรุงคุณภาพและทักษะในการทำงาน รวมทั้งการขยายโอกาสและทางเลือกในการประกอบอาชีพของสตรี เพื่อให้สตรีได้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่สูงขึ้น
2. เพื่อให้สตรีได้มีโอกาสในการศึกษาเพิ่มมากขึ้น รัฐจะเร่งรัดในการขยายการศึกษาภาคบังคับให้ทั่วถึงและเสมอภาค และจะขยายการศึกษานอกระบบโรงเรียนโดยเน้นทั้งขั้นพื้นฐานและวิชาชีพที่เหมาะสมต่อสภาพสังคมและท้องถิ่น
3. รัฐจะเร่งรัดให้ความรู้ด้านโภชนาการและสุขภาพแก่สตรีอย่างทั่วถึง
4. รัฐจะขยายการบริการด้านสุขภาพอนามัยที่ให้แก่สตรีอย่างพอเพียงและทั่วถึง
5. รัฐจะส่งเสริมและสนับสนุนให้สตรีมีบทบาทที่ถูกต้องในการเผยแพร่งิจกรรมในด้านศิลปวัฒนธรรมและศาสนา
6. รัฐจะแนะนำส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรเอกชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวข้างต้น
7. รัฐจะจัดตั้งหน่วยราชการเป็นองค์กรที่ทำหน้าที่ประสานงาน ส่งเสริมสนับสนุน ติดตามประเมินผลและดำเนินการเกี่ยวกับสตรี และจะสนับสนุนส่งเสริมให้มีองค์กรที่สนับสนุนเกี่ยวกับเรื่องกิจกรรมและบทบาทของสตรีในทุกระดับ

การพัฒนาสตรีในระดับชาติซึ่งเป็นนโยบายของประเทศที่ควรจะต้องกระทำในระดับพื้นฐานได้แก่ ระดับครอบครัว และระดับท้องถิ่น ซึ่งควรเป็นไปตามขั้นตอน ดังนี้

1. เปลี่ยนทัศนคติชายหญิงในแต่ละครอบครัวในเรื่องเกี่ยวกับบทบาทของแต่ละเพศ และการอบรมเลี้ยงดูบุตรนั้น จะต้องเป็นภารกิจของทั้งบิดาและมารดา
2. รัฐบาลควรเลิกล้มมาตรการทางกฎหมาย การเมือง และสังคม ในการกีดกันสตรีจากงานทุกชนิด
3. รัฐควรเร่งพัฒนาความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม โดยสร้างงานที่ชายหญิงทำได้เสมอภาคกัน
4. จะต้องดูแลสุขภาพของสตรีและสิ่งแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัย โดยเฉพาะแรงงานภาคอุตสาหกรรม
5. ให้ความสนใจแก่หญิงในกลุ่มที่มีโอกาสน้อยกว่ากลุ่มอื่นในการให้ความรู้ ความชำนาญในการปฏิบัติงานอาชีพ และจัดหาอาชีพให้ตามความสามารถ
6. ให้โอกาสการทำงานแก่สตรีเมืองใหญ่และเมืองเล็กให้เท่าเทียมกัน
7. รัฐต้องจัดหาสถาบันและเครื่องมือ และกลวิธีให้เพียงพอต่อแผนพัฒนาสตรีเพื่อสตรีจะได้มีความเสมอภาคในโอกาสการศึกษา การมีงานทำ และการมีสุขภาพดีอย่างจริงจังตามที่มุ่งหวังไว้
8. ในการพัฒนาเพื่อให้สตรีมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐนั้น รัฐจะต้องพิจารณาให้ความสะดวกต่อสตรีหลายด้าน เช่น ในเรื่องกรรมสิทธิ์ในที่ดิน การมีสิทธิกู้เงิน การจัดตั้งริเริ่มกิจการ ตลอดจนการได้เข้าถึงแหล่งทรัพยากรต่างๆ ได้โดยสะดวก
9. เพื่อระดมสตรีทั้งในเมืองและชนบทให้เข้ามาเป็นแรงงานเต็มที่
10. เพิ่มจำนวนสตรีในการเขามามีส่วนร่วมในการวางนโยบายการพัฒนาสตรี โดยเริ่มตั้งแต่ องค์การขั้นพื้นฐาน เช่น องค์การสตรีและเยาวชน องค์การสตรีในชนบท ประชาคมส่วนท้องถิ่น
11. ต้องมีกฎหมายและมาตรการป้องกันมิให้สตรีถูกข่มเหงทางเพศโดยง่าย
12. จัดตั้งหน่วยแนะนำสตรีทางกฎหมายเพื่อสตรีจะได้ไม่เสียสิทธิอันพึงได้รับ
13. รัฐควรสนับสนุนให้สื่อมวลชนเข้าใจปัญหาการพัฒนาสตรี
14. รัฐควรให้ความช่วยเหลือแก่หญิงที่ไม่มียานพาหนะ ตลอดจนหญิงที่ย้ายถิ่นที่อยู่

บทบาทขององค์กรสตรีระดับชาติที่มีต่อการพัฒนาสตรี

รัฐบาลควรจัดตั้งองค์กรที่เป็นหน่วยราชการระดับชาติ เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้กำหนดนโยบาย ประสานงาน ส่งเสริมสนับสนุน ติดตามประเมินผล และดำเนินการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสตรี และจะสนับสนุนและส่งเสริมให้มีองค์กรที่สนับสนุนเกี่ยวกับเรื่องกิจกรรมและบทบาทของสตรีในทุกระดับ

บทบาทขององค์กรเอกชนที่มีต่อการพัฒนาสตรี

1. เป็นศูนย์รวมกำลังสตรีระดับท้องถิ่นมาเพื่อฝึกอาชีพและจ่ายออกสู่ตลาดแรงงาน
2. ช่วยกระตุ้นความรู้และความเอาใจใส่ในเรื่องสุขภาพของสตรีและครอบครัว
3. แต่ละองค์กรควรมีส่วนในการเปลี่ยนทัศนคติของบุรุษและสตรี ให้เห็นว่าคุณสองเพศนี้มีความสำคัญเท่าเทียมกัน
4. องค์กรจำพวกที่เป็นตลาดแรงงาน เช่น องค์กรของนายจ้าง จะต้องพิจารณารับหญิงเข้าทำงานมากขึ้น

ในด้านนโยบายและแนวทางส่วนรวม ให้รัฐขยายการศึกษานอกระบบโรงเรียนอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะสำหรับเยาวชนสตรี และในด้านสุขภาพอนามัยนั้น ให้มีการเน้นเป็นพิเศษในด้านการขยายการบริการอนามัยแม่และเด็ก

ในส่วนของการมาตรการและกลวิธีการพัฒนานั้น ได้เน้นการเปลี่ยนทัศนคติ และค่านิยมของบุรุษและสตรีที่มีต่อสังคม การดำเนินการเกี่ยวกับตัวบทกฎหมายที่เป็นปัญหาอุปสรรคต่อการพัฒนาสตรีและความไม่เสมอภาคระหว่างสตรีและบุรุษ ตลอดจนการจัดตั้งองค์กรเพื่อกิจการสตรีในทุกระดับ

2.แผนพัฒนาสตรีระยะยาวที่กำหนดขึ้น มี 2 ฉบับคือ

→ จรดเพิ่ม

2.1แผนพัฒนาสตรีระยะยาวฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2525-2544)

2.2แผนพัฒนาสตรีฉบับที่ 2 (พ.ศ.2535-2554)

มีรายละเอียดพอสังเขป ดังนี้

แผนพัฒนาสตรีระยะยาว ฉบับที่ 1 (พ.ศ.2525-2544)

สภาพปัญหาโดยทั่วไป

1..สภาพทางสตรีทำให้หญิงมีปัญหาทางสุขภาพแตกต่างจากชายตั้งแต่อายุประมาณ 11 ปีขึ้นไป นอกจากนั้นการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในบางช่วงวัย เช่น วัยรุ่น ระหว่างตั้งครรภ์ คลอด เลี้ยงลูกอ่อน และวัยสูงอายุ ทำให้มีปัญหาด้านการปรับตัวทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ แตกต่างไปจากชาย เหล่านี้เป็นเรื่องที่ยังขาดความเข้าใจและความสนใจอย่างแท้จริงจากทุกฝ่ายรวมทั้งตัวสตรีเอง

2.บริการที่รัฐจัดให้แก่สตรีมักมุ่งเน้นในเรื่องอนามัยแม่และเด็กเป็นสำคัญ แม้กระนั้นก็ยังไมทั่วถึง จึงมีผลต่อสุขภาพทั้งของแม่และเด็ก

3.ค่านิยมที่เน้นการฝึกเด็กหญิงเป็นแม่บ้านแม่เรือนนั้น ได้ถ่ายทอดมาถึงปัจจุบัน โดยกระบวนการศึกษาอบรม ทำให้หญิงมีโอกาสศึกษาหาความรู้น้อยกว่าชาย

4.สภาพด้อยการศึกษาทำให้สตรีไทยขาดข้อมูล และขาดความรู้พื้นฐานในเรื่องสำคัญ เช่น ความรู้ด้านการป้องกันรักษาสุขภาพอนามัยเบื้องต้นของตนเองและครอบครัว การเลี้ยงดูอบรมเด็กและเยาวชน

5. ในการทำงานนอกบ้านหญิงส่วนใหญ่จะได้รับเลือกเข้าทำงาน ได้รับค่าตอบแทนน้อยกว่าชาย

6. การใช้เวลาของสตรีมีความรัดตัวเพิ่มขึ้นอย่างมากเมื่อต้องรับภาระทั้งงานในบ้าน และนอกบ้าน ทำให้ไม่มีเวลาเหลือพอจะแสวงหาความรู้ เพื่อพัฒนาความพร้อมของตน

7. แม้สตรีจะมีบทบาทในด้านต่างๆเพิ่มขึ้น แต่ก็ยังมีบทบาทน้อยในการตัดสินใจในระดับต่างๆ อันเป็นผลมาจากค่านิยม ชนบธรรมเนียมประเพณี และข้อจำกัดบางประการ

วัตถุประสงค์

1. ให้สตรีมีความเสมอภาพในสิทธิและโอกาสที่จะได้รับบริการต่างๆอันมีผลต่อการพัฒนาตนเองและยกระดับคุณภาพชีวิต รวมทั้งการมีส่วนร่วมในกิจกรรมและการตัดสินใจอย่างเท่าเทียมกันระหว่างเพศ และระหว่างสตรีด้วยกันเอง

2. ให้สตรีมีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ มีความรู้ความสามารถในการดำเนินชีวิตของตนเองและครอบครัวอย่างมีคุณภาพ มีความคิดอ่านกว้างขวางและมีเหตุผล มีความสำนึกรับผิดชอบ มีบทบาทสร้างสรรค์ต่อชุมชน มีส่วนร่วมสร้างสันติสุข และความสมานฉันท์ของสังคมทั้งในประเทศและระหว่างประชาชาติทั้งหลาย

3. ให้สตรีได้รับความคุ้มครองทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ และศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ในสวัสดิภาพการทำงาน และการเป็นมารดา โดยเฉพาะในระหว่างตั้งครรภ์และเลี้ยงดูลูกอ่อน

4. ให้สตรีมีส่วนร่วมในการกำหนดค่านิยม และบทบาทเกี่ยวกับสตรีเองในฐานะสมาชิกของสังคม และเสรีภาพในการเลือกวิถีชีวิตของตนในเรื่องที่ไม่ขัดต่อกฎหมาย

ทิศทาง แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ

คุณลักษณะส่วนตัว

1. มีร่างกายและจิตใจสมบูรณ์ รู้จักระวัง ดูแล ป้องกัน และรักษาสุขภาพของตน ทั้งทางกายและทางจิต โดยเฉพาะในระหว่างตั้งครรภ์ คลอดลูก ระยะเวลาเลี้ยงดูลูกอ่อน และในช่วงอายุที่มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ

2. มีความรู้อย่างน้อยจบการศึกษาภาคบังคับ มีพื้นฐานทางด้านสติปัญญา คุณธรรม และทักษะเบื้องต้นในการประกอบอาชีพ สามารถพึ่งพาตนเอง และมีงานทำที่เหมาะสมและเป็นประโยชน์

3. มีความกระตือรือร้นที่จะใช้สิทธิและโอกาสแสวงหาความรู้ เพื่อนำมาพัฒนาศักยภาพของตนเองให้เต็มที่ และเพื่อนำความรู้มาใช้ในการพัฒนาความเป็นอยู่และค่านิยมของครอบครัว โดยเฉพาะสมาชิกที่ยังเป็นเด็กและเยาวชน

4. มีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมมีคุณธรรมเป็นหลักในการดำเนินชีวิต และเผื่อแผ่เมตตาธรรม ความรักออกไปสู่มวลมนุษยชาติ

ชีวิตครอบครัว

1. มีเสรีภาพในด้านความรักและการเลือกคู่ครอง โดยพิจารณาถึงความพร้อมทั้งทางร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ และถือว่า คุณธรรมทางเพศ เป็นสิ่งสำคัญเสมอกันสำหรับชายและหญิง

2. มีสิทธิตัดสินใจในการคุมกำเนิด หรือทำแท้งได้เมื่อมีเหตุจำเป็นภายในขอบเขตของกฎหมาย

3. ทั้งชายและหญิงมีหน้าที่รับผิดชอบร่วมกันในการเลี้ยงดูอบรมลูก และในงงานบ้าน การแบ่งภาระหน้าที่ระหว่างกันควรเป็นไปตามความเหมาะสม โดยความยินยอมพร้อมใจของทั้งสองฝ่าย

4. ทั้งชายและหญิงมีหน้าที่รับผิดชอบร่วมกันในการสร้างครอบครัวที่มีความอบอุ่นกลมเกลียว โดยมีความรักความเคารพซึ่งกันและกัน และควรใช้เวลาร่วมกันเพื่อสร้างรากฐานที่มีความสุข

การมีส่วนร่วมในสังคม

1. มีส่วนร่วมในการกำหนดค่านิยม และบทบาท โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับสตรีทั้งในระดับครอบครัวและชุมชน

2. มีส่วนร่วมคิด และร่วมตัดสินใจในปัญหาและกิจกรรมของชุมชนเคียงบ่าเคียงไหล่กับชาย

3. มีส่วนร่วมในทางเศรษฐกิจตามหลักความสามารถ ทั้งในการได้รับคัดเลือกเข้าทำงาน การรับค่าตอบแทน และโอกาสก้าวหน้าเช่นเดียวกับชาย

4. มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน การเมือง และการปกครองในทุกระดับมากขึ้นรวมทั้งกิจกรรม ด้านศิลปวัฒนธรรม และนันทนาการในทุกรูปแบบตามความสามารถที่เพิ่มขึ้น

นโยบาย

1. พัฒนาสตรีให้มีความพร้อมในด้านต่างๆ โดยเฉพาะในด้านสุขภาพอนามัย การศึกษา และการประกอบอาชีพ รวมทั้งการมีเสรีภาพในการเลือกดำเนินชีวิต ความสำนึกรับผิดชอบ และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม

2. ขจัดการเลือกปฏิบัติ และลดความเหลื่อมล้ำระหว่างเพศ รวมทั้งในระหว่างเพศเดียวกัน

3. พัฒนาค่านิยมของสังคมให้ยอมรับในคุณค่า และความสำคัญของกำลังแรงงานและกำลังความคิดของสตรี

เป้าหมายหลัก

1. ให้สตรีได้รับความรู้และบริการสาธารณสุขขั้นมูลฐาน โดยเฉพาะด้านอนามัยแม่และเด็ก และการวางแผนครอบครัวอย่างทั่วถึง พอเพียง และครบขั้นตอน

2. เมื่อสิ้นสุดแผนฯ ฉบับนี้ สตรีที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี ทุกคนจะได้รับการศึกษาภาคบังคับหรือเทียบเท่า สำหรับสตรีที่มีอายุระหว่าง 35-45 ปี จะต้องได้รับการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จในอัตราร้อยละ 80 ส่วนด้านอาชีพศึกษาทุกระดับ มีเป้าหมายให้สตรีเข้าศึกษาในอัตราเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญในการลดความเชื่อในเรื่องการแบ่งงานแบบตายตัวระหว่างหญิงและชาย

3. ลดอัตราการทำงานต่ำระดับของสตรีทั้งในภาคเกษตรและนอกภาคเกษตร รวมทั้งให้สตรีมีโอกาสในการเข้าทำงาน การได้รับค่าตอบแทนและความก้าวหน้าในทุกระดับเท่าเทียมชายในทางปฏิบัติจริงด้วย

4. ให้สตรีได้มีเวลาเป็นของตนเองและเพื่อการพัฒนาตนเองเพิ่มขึ้นกว่าเดิม จนมีสัดส่วนใกล้เคียงกับบุรุษ

5. เร่งพัฒนาสตรีให้มีความสำนึกรับผิดชอบ มีความเชื่อมั่นในตนเองตามบทบาทใหม่คือมีเสรีภาพในการเลือกดำเนินชีวิตและมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมมากขึ้น โดยไม่จำกัดอยู่แต่เพียงบทบาทเพื่อครอบครัวเท่านั้น

6. เมื่อสิ้นสุดแผนนี้ การพัฒนาสตรีในด้านต่างๆจะต้องมีผลอย่างสำคัญในการลดปัญหาวิกฤตในเรื่องอาชญากรรมทางเพศ การค้าประเวณี และลดอัตราการเป็นโรคติดต่อที่ร้ายแรง เช่น กามโรค ให้เหลือน้อยที่สุดและไม่เกินกึ่งหนึ่งของระดับปัจจุบัน

เงื่อนไขจำเป็นที่จะทำให้การพัฒนาบรรลุผล

1. การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของสังคม ควรเป็นไปอย่างเหมาะสม เพื่อที่จะแก้ไขปัญหาค่าความเหลื่อมล้ำของรายได้และบริการสาธารณสุขระหว่างเมืองและชนบท และการเปลี่ยนแปลงเช่นนั้นต้องตอบสนองความต้องการของคนส่วนใหญ่ โดยคำนึงถึงธรรมชาติและความสามารถที่มนุษย์จะปรับให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงได้

2. การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจจะต้องช่วยให้สตรีได้มีโอกาสเข้าสู่อาชีพต่างมากขึ้นตามความสามารถ จะต้องเน้นคุณค่าความเป็นมนุษย์ มีมาตรการป้องกันการเอารัดเอาเปรียบในรูปแบบต่างๆและเร่งรัดให้สตรีเข้าร่วมกลุ่มกันในรูปแบบและระดับต่างๆโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนา

3. มีภาวะการเมืองที่เปิดโอกาสให้ประชาชน ทั้งชายหญิงมีส่วนร่วมในการปกครองอย่างแท้จริงมีค่านิยมในการเปลี่ยนแปลงโดยสันติวิธี มีระบบและกลไกทางการเมืองที่สนองความต้องการของคนส่วนใหญ่ มีประชากรที่รู้จักใช้สิทธิและหน้าที่อย่างมีความรับผิดชอบและรัฐบาลมีปณิธานอย่างแน่วแน่ที่จะระดมพลังสตรีมาใช้ในการพัฒนาประเทศ

4. มีการใช้ผลความก้าวหน้า ทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มการมีงานเพิ่มผลผลิต โดยเฉพาะให้สตรีได้มีงานทำในภูมิลำเนาของตน และมีโอกาสเข้ารับการอบรมการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆเพิ่มขึ้น รวมทั้งการมีเครื่องผ่อนแรงแบบง่ายๆที่ทำได้ในประเทศช่วยแบ่งภาระงานบ้าน

5. ปรับปรุงความสัมพันธ์ในครอบครัวให้เน้นความเป็นเพื่อน การเคารพยกย่องในกันและกัน การร่วมกันตัดสินใจและร่วมรับผิดชอบในการเลี้ยงดูอบรมเด็ก และการรับใช้ส่วนรวมตามกำลังความสามารถ

6. มีบรรยากาศแห่งเสรีภาพที่ประชาชนจะได้รับข่าวสารข้อมูล แลกเปลี่ยนความคิดและริเริ่มกิจกรรมสร้างสรรค์ได้อย่างกว้างขวาง เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงค่านิยมที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาสตรีอย่างจริงจังบนพื้นฐานแห่งความเสมอภาค และความกลมกลืนกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม

แผนพัฒนาสตรีระยะยาว ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2535-2554)

เหตุผลที่ต้องมีการพัฒนาสตรี

1. สตรีมีจำนวนประมาณกว่าครึ่งหนึ่งของประชากรทั่วประเทศ และโดยทั่วไปตามสถิติแล้วจะมีอายุขัยเฉลี่ยสูงกว่าบุรุษ ซึ่งจะทำให้จำนวนสตรีที่สูงอายุมีจำนวนเพิ่มขึ้นด้วย ทรัพยากรมนุษย์ที่มีจำนวนมากนี้ น่าจะต้องได้รับการพิจารณาให้เป็นทั้งเป้าหมายในการได้รับการพัฒนาและเป็นผู้ที่สามารถพัฒนาสังคมและประเทศได้

2. ประเทศไทยไม่สามารถจะพัฒนาให้เป็นไปตามเป้าหมายได้ ถ้าขาดความร่วมมือจากสตรี ในฐานะที่เป็นภรรยา มารดา กำลังแรงงาน และในฐานะประชาชน การพัฒนาคุณภาพชีวิตและการส่งเสริมให้สตรีมีโอกาสพัฒนาศักยภาพของตนอย่างเต็มที่ จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาครอบครัว สังคม และประเทศโดยส่วนรวม

3. ปัจจุบันการพัฒนาสตรีต้องเผชิญปัญหาดังต่อไปนี้

3.1 ความไม่เสมอภาคทางโอกาสของสตรี หมายถึงโอกาสที่จะได้รับบริการทางเศรษฐกิจและสังคมต่างๆ รวมทั้งการไม่ได้รับส่วนแบ่งหรือผลประโยชน์จากการพัฒนาและทรัพยากรในรูปแบบต่างๆ

3.2 สตรีขาดการมีส่วนร่วมในกระบวนการการตัดสินใจและการเป็นผู้นำ โดยเฉพาะกระบวนการพัฒนาและการเมือง ทำให้ไม่สามารถดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคมหลายด้านที่เกี่ยวกับสตรี

3.3 การมีการเลือกปฏิบัติต่อสตรีทั้งทางนิตินัยและพฤตินัย

3.4 การขาดการคุ้มครองสถานภาพในฐานะที่เป็นบุคคลและในฐานะที่เป็นสตรี

3.5 ค่านิยมและเจตคติต่อสตรีในเชิงลบยังมีอยู่ทั่วไป ดังสะท้อนในรูปการกีดกัน การเลือกปฏิบัติ การมีอคติทางเพศและการเหยียดเพศ

3.6 เศรษฐกิจสังคมของประเทศกำลังเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และถ้าการพัฒนาดำเนินการไปอย่างระมัดระวัง กลุ่มสตรีจะถูกกลืนและถูกทอดทิ้งไว้เบื้องหลัง ทำให้ทรัพยากรมนุษย์กลุ่มนี้ไม่สามารถมีส่วนร่วมช่วยพัฒนาประเทศไปอย่างน่าเสียดาย

ลักษณะสตรีที่พึงประสงค์

ทิศทาง แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ

คุณลักษณะส่วนตัว

1. มีร่างกายและจิตใจสมบูรณ์ รู้จักระวัง ดูแล ป้องกัน และรักษาสุขภาพของตน ทั้งทางกายและทางจิต โดยเฉพาะในระหว่างตั้งครรภ์ คลอดลูก ระยะเวลาเลี้ยงดูลูกอ่อน และในช่วงอายุที่มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ

2. มีความรู้อย่างน้อยจบการศึกษาภาคบังคับ มีพื้นฐานทางด้านสติปัญญา คุณธรรม และทักษะเบื้องต้นในการประกอบอาชีพ สามารถพึ่งพาตนเอง และมีงานทำที่เหมาะสมและเป็นประโยชน์

3. มีความกระตือรือร้นที่จะใช้สิทธิและโอกาสแสวงหาความรู้ เพื่อนำมาพัฒนาศักยภาพของตนเองให้เต็มที่ และเพื่อนำความรู้มาใช้ในการพัฒนาความเป็นอยู่และค่านิยมของครอบครัว โดยเฉพาะสมาชิกที่ยังเป็นเด็กและเยาวชน

4. มีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมมีคุณธรรมเป็นหลักในการดำเนินชีวิต และเมื่อแผ่เมตตาธรรม ความรักออกไปสู่มวลมนุษยชาติ

ชีวิตครอบครัว

1. มีเสรีภาพในด้านความรักและการเลือกคู่ครอง โดยพิจารณาถึงความพร้อมทั้งทางร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ และถือว่า คุณธรรมทางเพศ เป็นสิ่งสำคัญเสมอกันสำหรับชายและหญิง

2. มีสิทธิตัดสินใจในการคุมกำเนิด หรือทำแท้งได้เมื่อมีเหตุจำเป็นภายในขอบเขตของกฎหมาย

3. ทั้งชายและหญิงมีหน้าที่รับผิดชอบร่วมกันในการเลี้ยงดูอบรมลูก และในวงบ้าน การแบ่งภาระหน้าที่ระหว่างกันควรเป็นไปตามความเหมาะสม โดยความยินยอมพร้อมใจของทั้งสองฝ่าย

4. ทั้งชายและหญิงมีหน้าที่รับผิดชอบร่วมกันในการสร้างครอบครัวที่มีความอบอุ่นกลมเกลียว โดยมีความรักความเคารพซึ่งกันและกัน และควรใช้เวลาร่วมกันเพื่อสร้างรากฐานที่มีความสุข

การมีส่วนร่วมในสังคม

1. มีส่วนร่วมในการกำหนดค่านิยม และบทบาท โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับสตรีทั้งในระดับครอบครัวและชุมชน

2.มีส่วนร่วมคิด และร่วมตัดสินใจในปัญหาและกิจกรรมของชุมชนเคียงบ่าเคียงไหล่กับชาย

3.มีส่วนร่วมในทางเศรษฐกิจตามหลักความสามารถ ทั้งในการได้รับคัดเลือกเข้าทำงาน การรับค่าตอบแทน และโอกาสก้าวหน้าเช่นเดียวกับชาย

4.มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน การเมือง และการปกครองในทุกระดับมากขึ้นรวมทั้ง กิจกรรม ด้านศิลปวัฒนธรรม และนันทนาการในทุกรูปแบบตามความสามารถที่เพิ่มขึ้น

วัตถุประสงค์ของการพัฒนาสตรี

1. เพื่อพัฒนาศักยภาพของสตรีทั้งทางด้านกาย สติปัญญา ความถนัด สังคมและจิตใจ โดยเพิ่มโอกาสในการรับบริการเศรษฐกิจและสังคมต่างๆ อันจะนำไปสู่ลักษณะสตรีที่พึงประสงค์ การยกระดับคุณภาพชีวิต การมีส่วนในการกำหนดทิศทางของสังคม และการมีส่วนในการพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศชาติ

2. เพื่อให้เกิดความเสมอภาค โดยจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีทุกรูปแบบ ทั้งทางนิติบัญญัติ และพฤตินัย เฉพาะอย่างยิ่งสำหรับกลุ่มประกอบอาชีพ และกลุ่มด้อยโอกาส

3. เพื่อให้สตรีได้รับการคุ้มครองทุกด้าน ในฐานะที่มีศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ รวมทั้งในสภาพการทำงาน และสภาพการเป็นมารดา

4. เพื่อส่งเสริมให้สตรีมีส่วนร่วมจริงจังในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง รวมทั้งการพัฒนาสันติสุขในครอบครัว ชุมชน ประเทศ และประชาคมนานาชาติ

นโยบายหลักด้านพัฒนาสตรี

1. ส่งเสริมให้สตรีได้พัฒนาศักยภาพด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ ความถนัด สังคม และจริยธรรม ทั้งโดยหน่วยงานของภาครัฐและเอกชน เพื่อให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าและมีคุณภาพ

2. ส่งเสริมให้สตรีได้พัฒนาจนถึงลักษณะที่พึงประสงค์และมีคุณภาพชีวิตที่ดี

3. ส่งเสริมให้สตรีมีส่วนร่วมรับผิดชอบเคียงบ่าเคียงไหล่กับบุรุษในการกำหนดทิศทางของสังคม มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีส่วนร่วมในการพัฒนาทุกด้านของประเทศ อันรวมถึงการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การบริหาร สิ่งแวดล้อม ศาสนา วัฒนธรรม สื่อมวลชน และครอบครัว

4. จัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีทุกรูปแบบและในทุกกิจกรรม และให้มีความเสมอภาคระหว่างเพศ ทั้งทางนิตินัยและพฤตินัย

5. ให้ความคุ้มครองแก่สตรีในวัยและสภาพต่างๆ และจัดการเอาใจใส่เปรียบ และการทำร้ายทารุณสตรีทั้งทางกายและทางจิตใจ

6. พัฒนาสังคมให้มีค่านิยมและเจตคติในการยอมรับกำลังความคิด กำลังแรงงาน การมีส่วนร่วมของสตรีและคุณค่าของสตรี

การเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อการพัฒนาสตรี

1. การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างด้านเศรษฐกิจ

1.1 การผลิตด้านเกษตรกระจายไปสู่สินค้าเกษตรชนิดใหม่เพิ่มขึ้น

1.2 สัดส่วนในมวลรวมผลิตภัณฑ์ภายในประเทศ (GDP) เพิ่มขึ้นทางด้าน
อุตสาหกรรมและบริการ และสัดส่วนของผลิตภัณฑ์เกษตรลดลง

1.3 พื้นที่ดินเพื่อการผลิตด้านเกษตรลดลงและมีราคาสูงขึ้น

1.4 การแข่งขันทางการค้า การกีดกัน และการเปลี่ยนแปลงนโยบายทางเศรษฐกิจ
และการค้าของโลกที่สำคัญๆจะมีผลกระทบต่อโครงสร้างด้านเศรษฐกิจของไทย

1.5 การพัฒนาในภูมิภาคและประเทศเพื่อนบ้าน จะทำให้เกิดการเคลื่อนย้าย
แรงงานระหว่างประเทศ

ผลกระทบต่อสตรี

1) สตรีภาคเกษตรจะต้องมีความรู้และทักษะที่เกี่ยวกับการเกษตรมากขึ้น และต้องมี
อาชีพเสริม เนื่องจากรายได้จากการเกษตรจะไม่เพียงพอ

2) สตรีเข้ามามีส่วนในภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการเพิ่มขึ้น ซึ่งทำให้ภาวะความ
เป็นอยู่เปลี่ยนแปลงไป และเพื่อให้เหมาะสมกับเทคนิคสมัยใหม่ที่จะมีขึ้น แม้ว่าขณะนี้จะเป็น
แรงงานที่ไม่ต้องใช้ฝีมือมากนักก็ตาม

3) สตรีในภาคเศรษฐกิจอย่างไม่เป็นทางการ ควรได้รับโอกาสด้านการฝึกอาชีพทั้งใน
ฐานะลูกจ้างและผู้ประกอบอาชีพอิสระ และการคุ้มครองต่างๆ รวมทั้งการช่วยเหลือในด้านการ
ให้ยืมเงินทุนเพื่อประกอบอาชีพอิสระด้วย

4) สตรีควรมีความรู้ ความเข้าใจ พร้อมความสามารถในการติดตามข่าวสารเกี่ยวกับ
ความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจไทยกับการค้าในระดับโลกตามสมควรเพื่อสามารถปรับเปลี่ยนการ
มีส่วนร่วมด้านเศรษฐกิจได้ทันต่อเหตุการณ์

2. การนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาใช้มากขึ้น

2.1 วิทยาการได้พัฒนาไปอย่างรวดเร็วโดยอาศัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยเฉพาะที่จะนำมาใช้ในภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ รวมทั้งความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวัน

2.2 การพัฒนาด้านโทรคมนาคมและสื่อสาร จะเป็นไปอย่างรวดเร็วเช่นกัน ทำให้มีข้อมูลข่าวสารเป็นจำนวนมาก ซึ่งจะยิ่งทำให้การเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจและสังคมเป็นไปอย่างรวดเร็วมากขึ้น

ผลกระทบต่อสตรี

1.) โครงการของกระทรวง ทบวง กรม และหน่วยงานต่างๆ ที่สัมพันธ์กับการใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มักจะละเลยไม่ให้ความสำคัญต่อสตรีในฐานะกลุ่มเป้าหมาย ทำให้สตรีที่ไม่ได้รับประโยชน์จากพัฒนาการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีตกอยู่ในสภาพที่ล้าหลัง และขาดข้อมูลที่เป็นประโยชน์เพื่อให้รู้เท่าทันอันเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจ

2.) แรงงานสตรีจะต้องปรับตัวให้รวดเร็วเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ

3.) จำนวนการไม่รู้หนังสือของสตรียังเป็นสองเท่าของบุรุษ ซึ่งจะเป็นอุปสรรคสำคัญในการรับรู้การพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

4.) ความรู้พื้นฐานที่จะรองรับความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจะต้องสูงขึ้น แต่ขณะนี้ปรากฏว่าสัดส่วนสตรีเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษายังมีอัตราต่ำ

5.) สตรียังเลือกเรียนสาขาที่อนุรักษ์นิยมหรือประเพณีนิยม มากกว่าจะให้ความสนใจด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

3. การเปลี่ยนแปลงด้านการกระจายรายได้

3.1 แม้ว่าจะมีแผนพัฒนาฯหลายฉบับ แต่ประชาชนจำนวน 13 ล้านคน หรือประมาณร้อยละ 25 ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในภาคเกษตรยังคงยากจนอยู่

3.2 ความเหลื่อมล้ำระหว่างกลุ่มคนต่างๆจะมีเพิ่มขึ้น อาทิ กลุ่มที่มีรายได้สูงกับกลุ่มที่มีรายได้ต่ำระหว่างประชากรในแต่ละภาค ระหว่างชนบทกับเมือง และระหว่างประชากรในภาคเกษตรและภาคอุตสาหกรรม

ผลกระทบต่อสตรี

1.) สตรีและบุรุษในภาคเกษตรจะมีรายได้น้อยและไม่แน่นอน ส่งผลให้เกิดกลุ่มยากจนทั้งในเมืองและชนบท

2.) ภาวะยากจนส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ภายในครอบครัวที่ทำให้เกิดสภาพวิกฤติต่างๆที่มีผลต่อสตรีและเด็กได้

3.) ภาวะยากจนส่งผลให้สตรีต้องเข้าสู่เมืองมากขึ้น เพื่อการมีงานทำทั้งประเภทถาวร และประเภทตามฤดูกาล

4.) ภาวะยากจนเป็นส่วนสำคัญที่ร่วมกับปัจจัยอื่นๆผลักดันให้เยาวสตรีโดยเฉพาะที่มีการศึกษาจำกัด และด้อยทักษะต้องมาประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจทางเพศ

4. การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างด้านสังคม

4.1 สภาพสังคมไทยเปลี่ยนจากสังคมชนบทเป็นสังคมเมืองมากขึ้น เช่น เป็นเทศบาลและสุขาภิบาลเพิ่มขึ้น และประชากรในเขตเมืองมีจำนวนเพิ่มขึ้นด้วย ทั้งนี้เพราะการขยายตัวทางอุตสาหกรรมและบริการ

4.2 เมื่อมีการย้ายเข้าเมืองเพิ่มขึ้น ปัญหาถิ่นที่อยู่ก็จะตามมา ทำให้ชุมชนแออัดมีจำนวนและขนาดเพิ่มขึ้น

ผลกระทบต่อสตรี

1.) ปัญหาโครงสร้างพื้นฐานของเขตเมืองที่ไม่สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงของสังคม กระทบต่อความเป็นอยู่ของสตรีที่ต้องเข้ามาอยู่ในเมือง ทั้งทางด้านการปรับตัว และการเรียนรู้ค่านิยมของความเป็นเมือง

2.) สภาวะแวดล้อมของชุมชนเมืองและชุมชนแออัด สร้างปัญหาแก่สตรีเรื่องที่อยู่อาศัย สาธารณูปโภค การมีงานทำ รวมทั้งความปลอดภัย

5. การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของครอบครัว

5.1 สตรีมีความจำเป็นทางเศรษฐกิจที่ต้องทำงานนอกบ้านมากขึ้น

5.2 ค่านิยมบุรุษเกี่ยวกับสตรีเป็นวัตถุทางเพศและอยู่ในฐานะด้อยยังมีอยู่

5.3 มีการหย่าร้างเพิ่มมากขึ้น

ผลกระทบต่อสตรี

1.) เหตุที่ต้องทำงาน ร่วมกับเหตุอื่นๆ อาจทำให้สตรีจำนวนหนึ่งไม่สะดวกที่จะมีครอบครัว ทำให้มีสาวโสดมากขึ้น และมีปรากฏการณ์ของการอยู่ร่วมกันโดยมิได้สมรส

2.) ค่านิยมบุรุษที่ยังมองสตรีเป็นวัตถุทางเพศและอยู่ในฐานะด้อย ทำให้มีการกระทำโหดร้ายทารุณต่อสตรี ทั้งด้านการข่มขืนและการทุบตีภรรยาเพิ่มมากขึ้น

แผนงานหลักด้านการพัฒนาสตรี พ.ศ.2535-2554

1. แผนพัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิตของสตรี
2. แผนส่งเสริมความเสมอภาคทางกฎหมาย พิทักษ์ความปลอดภัยของสตรีและ
สวัสดิการ
3. แผนพัฒนาการมีส่วนร่วมในสังคม
4. แผนการปรับปรุงและแก้ไขเกี่ยวกับปัญหาสตรีกลุ่มพิเศษ(ธุรกิจทางเพศ)
5. แผนปรับปรุงกลไกการพัฒนาสตรี
6. แผนรณรงค์และเผยแพร่ข้อเสนอเพศด้านสตรี
7. แผนวิจัยและข้อมูลสตรี

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ดวงรัตน์ เกษมสานต์ เกิดเมื่อวันที่ 30 ตุลาคม พ.ศ.2525 ที่จังหวัดจันทบุรี จบการศึกษา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนอานวยวิทย์ จันทบุรี จากนั้นได้เดินทางมาศึกษายังกรุงเทพฯ
ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่โรงเรียนบดินทรเดชา(สิงห์ สิงหเสนี) จนจบมัธยมศึกษาปีที่ 6 และจบ
การศึกษาระดับปริญญาตรีที่คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภาควิชาการปกครอง เมื่อ
ปีพ.ศ.2547

